

ĐỀ CƯƠNG GIỚI THIỆU
LUẬT SỬA ĐỔI, BỔ SUNG MỘT SỐ ĐIỀU
CỦA LUẬT SỞ HỮU TRÍ TUỆ NĂM 2022
(Tài liệu dành cho Báo cáo viên pháp luật
các cấp trên địa bàn tỉnh Điện Biên)

Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Sở hữu trí tuệ được thông qua tại Kỳ họp thứ 4, Quốc hội khoá XV. Luật có hiệu lực thi hành kể từ ngày 01/01/2023, trừ quy định về bảo hộ nhãn hiệu là dấu hiệu âm thanh có hiệu lực thi hành từ ngày 14/01/2022, quy định về bảo hộ dữ liệu thử nghiệm dùng cho nông hóa phẩm có hiệu lực thi hành từ ngày 14/01/2024.

I. QUAN ĐIỂM, MỤC TIÊU CHÍNH SÁCH CỦA LUẬT SỬA ĐỔI, BỔ SUNG MỘT SỐ ĐIỀU CỦA LUẬT SỞ HỮU TRÍ TUỆ NĂM 2022

1. Quan điểm

- Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Sở hữu trí tuệ năm 2022 thể chế hóa chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước về việc hoàn thiện pháp luật về sở hữu trí tuệ (SHTT); kế thừa giá trị của các văn bản pháp luật đã được ban hành; bảo đảm hài hòa lợi ích giữa các chủ thể bao gồm người sáng tạo, bên sử dụng, công chúng thụ hưởng; bảo đảm sự cân bằng giữa việc đáp ứng các nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội của quốc gia và tuân thủ các cam kết quốc tế về SHTT.

- Bảo đảm quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân trong nghiên cứu khoa học và công nghệ (KH&CN), sáng tạo văn học, nghệ thuật, tiếp cận các giá trị văn hóa, nghệ thuật, khoa học và thụ hưởng lợi ích từ các hoạt động đó; khuyến khích tổ chức, cá nhân sáng tạo, đầu tư nghiên cứu, phát triển, chuyển giao, ứng dụng có hiệu quả thành tựu trong các lĩnh vực; bảo hộ quyền SHTT theo quy định tại Hiến pháp và các văn bản quy phạm pháp luật.

2. Mục tiêu chính sách

Việc sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật SHTT nhằm khắc phục những vướng mắc, bất cập trong 16 năm thi hành Luật SHTT năm 2005, được sửa đổi, bổ sung năm 2009 cũng như những bất cập nảy sinh giữa các quy định của Luật

SHTT với các văn bản quy phạm pháp luật được Quốc hội ban hành gần đây; nội luật hóa các cam kết để phù hợp với thông lệ quốc tế. Từ đó, hoàn thiện thể chế về SHTT theo hướng khuyến khích sáng tạo, bảo đảm tính ổn định, thống nhất, đồng bộ, minh bạch, khả thi, quyền SHTT được bảo vệ và thực thi hiệu quả, đồng thời nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về SHTT, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội của đất nước.

II. BỐ CỤC CƠ BẢN CỦA LUẬT SỬA ĐỔI, BỔ SUNG MỘT SỐ ĐIỀU CỦA LUẬT SHTT NĂM 2022

Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật SHTT gồm có 04 điều và được bố cục như sau:

- Điều 1. Sửa đổi, bổ sung **102** điều của Luật SHTT (trong đó sửa đổi, bổ sung **88** điều hiện hành, bổ sung **14** điều mới) và bãi bỏ **02** điều.
- Điều 2. Sửa đổi, bổ sung một số điều của các luật khác có liên quan, cụ thể: sửa đổi Luật Hải quan năm 2014 (*tên Mục 8 Chương III, khoản 2 Điều 73*); Luật KH&CN năm 2013 (*Điều 41, Điều 43*); Luật Quản lý, sử dụng tài sản công năm 2017 (*khoản 4 Điều 105*); Luật Giá năm 2012 (*Điều 19, Điều 22*).
- Điều 3. Hiệu lực thi hành.
- Điều 4. Quy định chuyển tiếp.

III. NHỮNG NỘI DUNG SỬA ĐỔI, BỔ SUNG CƠ BẢN CỦA LUẬT SỬA ĐỔI, BỔ SUNG MỘT SỐ ĐIỀU CỦA LUẬT SHTT NĂM 2022

1. Tổng quan

Nội dung Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật SHTT năm 2022 tập trung vào 7 nhóm chính sách lớn, bao gồm:

- **Chính sách 1:** Đảm bảo quy định rõ về tác giả, chủ sở hữu quyền tác giả, người biểu diễn, chủ sở hữu quyền liên quan trong các trường hợp chuyển nhượng, chuyển giao quyền tác giả, quyền liên quan.
- **Chính sách 2:** Khuyến khích tạo ra, khai thác và phổ biến sáng chế, kiểu dáng công nghiệp, thiết kế bố trí, giống cây trồng được tạo ra từ nhiệm vụ KH&CN sử dụng ngân sách Nhà nước.
- **Chính sách 3:** Tạo thuận lợi cho quá trình thực hiện thủ tục đăng ký quyền tác giả, quyền liên quan, thủ tục xác lập quyền sở hữu công nghiệp (SHCN).

- **Chính sách 4:** Đảm bảo mức độ bảo hộ thỏa đáng và cân bằng trong bảo hộ quyền SHTT.

- **Chính sách 5:** Tăng cường hiệu quả hoạt động hỗ trợ về SHTT.

- **Chính sách 6:** Nâng cao hiệu quả của hoạt động bảo vệ quyền SHTT.

- **Chính sách 7:** Bảo đảm thi hành đầy đủ và nghiêm túc các cam kết quốc tế của Việt Nam về bảo hộ SHTT trong quá trình hội nhập.

Đây là những nhóm chính sách, nội dung cơ bản nhất cần lưu ý trong quá trình triển khai, thực hiện.

2. Nội dung sửa đổi cụ thể

a) **Chính sách 1:** Đảm bảo quy định rõ về tác giả, chủ sở hữu quyền tác giả, người biểu diễn, chủ sở hữu quyền liên quan trong các trường hợp chuyển nhượng, chuyển giao quyền tác giả, quyền liên quan, cụ thể:

- Sửa đổi, bổ sung một số khoản của Điều 4 (Giải thích từ ngữ): Sửa đổi các từ ngữ “tác phẩm phái sinh”, “tác phẩm, bản ghi âm, ghi hình đã công bố”, “sao chép”, “phát sóng”; bổ sung các từ ngữ “tiền bản quyền”, “biện pháp công nghệ bảo vệ quyền”, “biện pháp công nghệ hữu hiệu”, “thông tin quản lý quyền” và “truyền đạt đến công chúng”;

- Bổ sung Điều 12a (Tác giả, đồng tác giả): Luật hóa quy định về tác giả, đồng tác giả, trường hợp không phải là tác giả, đồng tác giả; bổ sung quy định về thực hiện quyền nhân thân và quyền tài sản đối với tác phẩm có đồng tác giả;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 19 (Quyền nhân thân): Sửa đổi quy định về quyền bảo vệ sự toàn vẹn của tác phẩm không cho người khác xuyên tạc; không cho người khác sửa đổi, cắt xén tác phẩm dưới bất kỳ hình thức nào gây phương hại đến danh dự và uy tín của tác giả; bổ sung quy định tác giả có quyền chuyển quyền sử dụng quyền đặt tên tác phẩm cho tổ chức, cá nhân nhận chuyển giao quyền tài sản đối với tác phẩm đó;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 20 (Quyền tài sản): Làm rõ nội dung các quyền làm tác phẩm phái sinh, quyền biểu diễn, quyền sao chép, quyền phân phối, nhập khẩu để phân phối, quyền phát sóng, truyền đạt đến công chúng, quyền cho thuê bản gốc hoặc bản sao tác phẩm điện ảnh, chương trình máy tính; bổ sung quy định về các trường hợp mà chủ sở hữu quyền tác giả không có quyền ngăn cấm tổ chức, cá nhân khác thực hiện;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 21 (Quyền tác giả đối với tác phẩm điện ảnh, tác phẩm sân khấu): Quy định rõ từng nhóm người tham gia sáng tạo được hưởng các quyền tương ứng với sự đóng góp của họ trong việc sáng tạo tác phẩm điện ảnh, tác phẩm sân khấu; luật hóa quy định về thỏa thuận việc đặt tên, sửa chữa tác phẩm; bổ sung quy định về quyền tác giả trong trường hợp kịch bản, tác phẩm văn học, tác phẩm âm nhạc trong tác phẩm điện ảnh, tác phẩm sân khấu được sử dụng độc lập;

- Sửa đổi, bổ sung khoản 1 Điều 22 (Quyền tác giả đối với chương trình máy tính, sưu tập dữ liệu): Đáp ứng sự phát triển công nghệ hiện nay, mở rộng phạm vi "chương trình máy tính" đối với thiết bị được vận hành bằng ngôn ngữ lập trình có khả năng làm cho máy tính hoặc thiết bị thực hiện được công việc hoặc đạt được kết quả cụ thể; Luật hóa quy định về thỏa thuận bằng văn bản về việc sửa chữa, nâng cấp chương trình máy tính và quy định về trường hợp, điều kiện để tổ chức, cá nhân có thể làm một bản sao dự phòng chương trình máy tính;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 29 (Quyền của người biểu diễn): Tương tự Điều 19, 20, sửa đổi quy định người biểu diễn có các quyền nhân thân và quyền tài sản đối với cuộc biểu diễn; sửa đổi quy định về quyền bảo vệ sự toàn vẹn của hình tượng biểu diễn không cho người khác xuyên tạc, không cho người khác sửa đổi, cắt xén tác phẩm dưới bất kỳ hình thức nào gây phương hại đến danh dự và uy tín của người biểu diễn; làm rõ nội dung các quyền tài sản bao gồm quyền sao chép, quyền phát sóng, truyền đạt đến công chúng, quyền phân phối, nhập khẩu để phân phối, quyền cho thuê thương mại; bổ sung quy định về các trường hợp mà chủ sở hữu quyền đối với cuộc biểu diễn không có quyền ngăn cấm tổ chức, cá nhân khác thực hiện;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 30 (Quyền của nhà sản xuất bản ghi âm, ghi hình): Tương tự Điều 20, làm rõ nội dung các quyền của nhà sản xuất bản ghi âm, ghi hình bao gồm quyền sao chép, quyền phân phối, nhập khẩu để phân phối, quyền cho thuê thương mại, quyền phát sóng, truyền đạt đến công chúng; bổ sung quy định về các trường hợp mà chủ sở hữu quyền đối với bản ghi âm, ghi hình không có quyền ngăn cấm tổ chức, cá nhân khác thực hiện;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 31 (Quyền của tổ chức phát sóng): Tương tự Điều 20, làm rõ nội dung các quyền của tổ chức phát sóng bao gồm quyền sao chép, quyền phân phối, nhập khẩu để phân phối; bổ sung quy định về các trường hợp

mà chủ sở hữu quyền đối với chương trình phát sóng không có quyền ngăn cấm tổ chức, cá nhân khác thực hiện;

- Chính lý kỹ thuật Điều 36 (Chủ sở hữu quyền tác giả);

- Sửa đổi, bổ sung Điều 41 (Chủ sở hữu quyền tác giả là người được chuyển giao quyền): Luật hóa quy định về tác phẩm khuyết danh, các quyền và nghĩa vụ liên quan đến tác phẩm khuyết danh khi danh tính của tác giả, đồng tác giả được xác định;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 42 (bao gồm cả sửa đổi tên Điều 42 thành “Chủ sở hữu quyền tác giả, quyền liên quan là Nhà nước”): Luật hóa, quy định rõ các trường hợp Nhà nước là chủ sở hữu quyền tác giả, quyền liên quan; bổ sung quy định trường hợp Nhà nước đại diện quản lý quyền tác giả, quyền liên quan; bổ sung quy định về chủ thể đại diện Nhà nước thực hiện quyền của chủ sở hữu quyền tác giả;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 43 (bao gồm cả sửa đổi tên Điều 43 thành “Tác phẩm, cuộc biểu diễn, bản ghi âm, ghi hình, chương trình phát sóng thuộc về công chúng”): Bổ sung quy định rõ các trường hợp cuộc biểu diễn, bản ghi âm, ghi hình, chương trình phát sóng thuộc về công chúng;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 44 (Chủ sở hữu quyền liên quan): Bổ sung quy định các trường hợp chủ sở hữu quyền liên quan là tổ chức giao nhiệm vụ cho tổ chức, cá nhân thuộc tổ chức mình, giao kết hợp đồng với tổ chức, cá nhân khác, được thừa kế quyền liên quan, được chuyển giao một, một số hoặc toàn bộ các quyền theo thỏa thuận trong hợp đồng để tương thích với các quy định về chủ sở hữu quyền tác giả;

- Bổ sung Điều 44a (Nguyên tắc xác định và phân chia tiền bản quyền): Bổ sung quy định trường hợp các đồng chủ sở hữu quyền thỏa thuận về tỷ lệ phân chia tiền bản quyền, trường hợp phân chia tiền bản quyền cho chủ sở hữu quyền tác giả, người biểu diễn, chủ sở hữu quyền liên quan đối với bản ghi âm, ghi hình, quy định các căn cứ xác định tiền bản quyền;

- Sửa đổi, bổ sung khoản 1 và khoản 2 Điều 47 (Quy định chung về chuyển quyền sử dụng quyền tác giả, quyền liên quan): Sửa đổi quy định về có thể chuyển quyền sử dụng quyền nhân thân quy định tại khoản 1 Điều 19.

b) *Chính sách 2*: Khuyến khích tạo ra, khai thác và phổ biến sáng chế, kiểu dáng công nghiệp, thiết kế bố trí, giống cây trồng được tạo ra từ nhiệm vụ KH&CN sử dụng ngân sách Nhà nước (NSNN), cụ thể:

Chính sách này được thể hiện trong các nội dung sửa đổi, bổ sung của các điều 86a, 133a, 135, 136a, khoản 6 Điều 139, 164, 191, 191a, 191b, khoản 4 Điều 194, cụ thể:

- Bổ sung Điều 86a (Quyền đăng ký sáng chế, kiểu dáng công nghiệp, thiết kế bố trí là kết quả của nhiệm vụ KH&CN sử dụng NSNN): Quy định trao quyền đăng ký tự động và không bồi hoàn cho tổ chức chủ trì đối với kết quả được tạo ra từ nhiệm vụ KH&CN sử dụng NSNN;

- Bổ sung Điều 133a (Quyền của Nhà nước đối với sáng chế, kiểu dáng công nghiệp, thiết kế bố trí là kết quả của nhiệm vụ KH&CN sử dụng NSNN): Thông báo công khai trong thời hạn 90 ngày để giao quyền đăng ký nếu tổ chức chủ trì không thực hiện nghĩa vụ thông báo, không có nhu cầu đăng ký hoặc không nộp đơn đăng ký trong thời gian quy định; công khai trên cổng thông tin điện tử nếu không giao được quyền đăng ký; cho phép tổ chức, cá nhân khác sử dụng mà không cần sự đồng ý của tổ chức chủ trì trong một số trường hợp nhất định v.v.;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 135 (Nghĩa vụ trả thù lao cho tác giả sáng chế, kiểu dáng công nghiệp, thiết kế bố trí): Làm rõ nghĩa vụ trả thù lao cho tác giả trong trường hợp sáng chế/kiểu dáng công nghiệp/thiết kế bố trí là kết quả của nhiệm vụ KH&CN sử dụng NSNN;

- Bổ sung Điều 136a (Nghĩa vụ của tổ chức chủ trì đối với sáng chế, kiểu dáng công nghiệp, thiết kế bố trí là kết quả của nhiệm vụ KH&CN sử dụng NSNN): Thông báo về đối tượng SHTT được tạo ra; đăng ký xác lập quyền trong vòng 6 tháng kể từ ngày thông báo; trả thù lao cho tác giả; phân chia lợi nhuận sau thuế thu được từ việc sử dụng, chuyển giao quyền sử dụng, chuyển nhượng quyền, góp vốn bằng sáng chế, kiểu dáng công nghiệp, thiết kế bố trí là kết quả của nhiệm vụ KH&CN sử dụng NSNN;

- Bổ sung khoản 6 Điều 139 (Các điều kiện hạn chế việc chuyển nhượng quyền sở hữu công nghiệp): Chỉ được chuyển nhượng quyền đối với sáng chế/kiểu dáng công nghiệp/thiết kế bố trí là kết quả của nhiệm vụ KH&CN sử dụng NSNN cho tổ chức được thành lập theo pháp luật Việt Nam, cá nhân là công dân Việt Nam và thường trú tại Việt Nam;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 164 (Đăng ký quyền đối với giống cây trồng): Quy định trao quyền đăng ký tự động và không bồi hoàn cho tổ chức chủ trì đối với giống cây trồng được chọn tạo hoặc phát hiện và phát triển từ nhiệm vụ KH&CN sử dụng NSNN;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 191 (Nghĩa vụ của chủ Bằng bảo hộ giống cây trồng): Làm rõ nghĩa vụ trả thù lao cho tác giả giống cây trồng bao gồm cả trường hợp giống cây trồng được chọn tạo hoặc phát hiện và phát triển từ nhiệm vụ KH&CN sử dụng NSNN;

- Bổ sung Điều 191a (Nghĩa vụ của tổ chức chủ trì đối với giống cây trồng được chọn tạo hoặc phát hiện và phát triển là kết quả của nhiệm vụ KH&CN sử dụng NSNN): Nộp đơn đăng ký quyền đối với giống cây trồng trong thời hạn mười hai tháng kể từ ngày nhiệm vụ KH&CN được nghiệm thu; trả thù lao cho tác giả giống cây trồng; chia lợi nhuận sau thuế thu được từ việc sử dụng, chuyển giao quyền sử dụng, chuyển nhượng quyền, góp vốn bằng bảo hộ giống cây trồng được chọn tạo hoặc phát hiện và phát triển là kết quả của nhiệm vụ KH&CN sử dụng NSNN;

- Bổ sung Điều 191b (Quyền của nhà nước đối với giống cây trồng được chọn tạo hoặc phát hiện và phát triển là kết quả của nhiệm vụ KH&CN sử dụng NSNN): Thông báo công khai trong thời hạn 90 ngày để giao quyền đăng ký nếu tổ chức chủ trì không thực hiện nghĩa vụ thông báo hoặc không có nhu cầu đăng ký; công khai trên cổng thông tin điện tử nếu không giao được quyền đăng ký; các trường hợp tổ chức, cá nhân khác sử dụng mà không cần sự đồng ý của tổ chức chủ trì;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 194 (Chuyển nhượng quyền đối với giống cây trồng): Chỉ được chuyển nhượng quyền đối với đối với giống cây trồng được chọn tạo hoặc phát hiện và phát triển là kết quả của nhiệm vụ KH&CN sử dụng NSNN cho tổ chức được thành lập theo pháp luật Việt Nam, cá nhân là công dân Việt Nam và thường trú tại Việt Nam.

c) Chính sách 3: Tạo thuận lợi cho quá trình thực hiện thủ tục đăng ký quyền tác giả, quyền liên quan, thủ tục xác lập quyền SHCN, cụ thể:

- Sửa đổi, bổ sung Điều 49 (Đăng ký quyền tác giả, đăng ký quyền liên quan): Thay cụm từ “đơn và hồ sơ kèm theo (sau đây gọi chung là đơn)” và cụm từ “đơn” bằng cụm từ “hồ sơ”; bổ sung quy định chung về phí, lệ phí khi tiến hành các thủ

tục đăng ký quyền tác giả, đăng ký quyền liên quan và giao Chính phủ quy định chi tiết về điều kiện, trình tự và thủ tục cấp Giấy chứng nhận đăng ký quyền tác giả, Giấy chứng nhận đăng ký quyền liên quan;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 50 (Hồ sơ đăng ký quyền tác giả, đăng ký quyền liên quan): Bổ sung hình thức nộp hồ sơ trực tuyến; bổ sung thông tin về thời gian hoàn thành, chủ sở hữu quyền tác giả, thông tin về cấp lại, cấp đổi (nếu có) trong tờ khai, tờ khai do chính tác giả, chủ sở hữu quyền tác giả, chủ sở hữu quyền liên quan ký tên hoặc điểm chỉ, trừ trường hợp không có khả năng về thể chất để ký tên hoặc điểm chỉ;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 52 (Thời hạn cấp Giấy chứng nhận đăng ký quyền tác giả, Giấy chứng nhận đăng ký quyền liên quan): Bổ sung quy định trường hợp từ chối cấp phải thông báo bằng văn bản và nêu rõ lý do;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 55 (Cấp lại, cấp đổi, hủy bỏ hiệu lực Giấy chứng nhận đăng ký quyền tác giả, Giấy chứng nhận đăng ký quyền liên quan): Luật hóa quy định về thời hạn cấp lại là 7 ngày và cấp đổi là 12 ngày; bổ sung quy định trường hợp từ chối cấp lại, cấp đổi Giấy chứng nhận; luật hóa, quy định rõ về trường hợp ra quyết định hủy bỏ hiệu lực Giấy chứng nhận đăng ký quyền tác giả, Giấy chứng nhận đăng ký quyền liên quan;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 103 (Yêu cầu đối với đơn đăng ký kiểu dáng công nghiệp): Đơn giản hóa tài liệu xác định kiểu dáng công nghiệp, theo đó chỉ gồm bộ ảnh chụp, bản vẽ (thể hiện đầy đủ kiểu dáng công nghiệp) và bản mô tả về kiểu dáng công nghiệp được thể hiện trong bộ ảnh chụp, bản vẽ;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 112 (Ý kiến của người thứ ba về việc cấp văn bằng bảo hộ): Bổ sung quy định nhằm xác định ý kiến người thứ 3 là nguồn thông tin tham khảo trong quá trình xử lý đơn;

- Bổ sung Điều 112a (Phản đối đơn đăng ký sở hữu công nghiệp): Bổ sung quy định người thứ ba có ý kiến phản đối phải nộp kèm chứng cứ chứng minh; phải nộp phí, lệ phí; chỉ được phản đối trong thời hạn xác định;

- Bổ sung Điều 119a (Khiếu nại và giải quyết khiếu nại liên quan đến các thủ tục về SHCN): Bổ sung quy định một số đặc thù về khiếu nại trong lĩnh vực SHCN (người có quyền khiếu nại; đối tượng; nộp khiếu nại qua đại diện; phải nộp phí nếu thẩm định lại; thời hạn giải quyết khiếu nại không bao gồm thời gian thẩm định lại và sửa đổi, bổ sung hồ sơ khiếu nại).

d) *Chính sách 4*: Đảm bảo mức độ bảo hộ thỏa đáng và cân bằng trong bảo hộ quyền SHTT, cụ thể:

- Sửa đổi, bổ sung một số khoản của Điều 4 (Giải thích từ ngữ): Sửa đổi khái niệm “nhãn hiệu nổi tiếng”; bổ sung khái niệm “chỉ dẫn địa lý đồng âm”, “sáng chế mật”;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 7 (Giới hạn quyền sở hữu trí tuệ): Bổ sung quy định về thực hiện quyền SHTT liên quan đến Quốc kỳ, Quốc huy, Quốc ca;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 8 (Chính sách của Nhà nước về sở hữu trí tuệ): Làm rõ chính sách của Nhà nước là sẽ hỗ trợ về tài chính, ưu đãi về thuế, tín dụng và đầu tư để khuyến khích, thúc đẩy hoạt động đổi mới, sáng tạo, khai thác tài sản trí tuệ;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 25 (bao gồm cả sửa đổi tên Điều 25 thành “Các trường hợp ngoại lệ không xâm phạm quyền tác giả”): Sửa đổi, bổ sung một số quy định về sử dụng tác phẩm đã công bố không phải xin phép, không phải trả tiền bản quyền trong các hoạt động nghiên cứu khoa học, học tập, giảng dạy, thông tin báo chí, hoạt động công vụ, trong thư viện v.v.;

- Bổ sung Điều 25a (Các trường hợp ngoại lệ không xâm phạm quyền tác giả dành cho người khuyết tật): Chuẩn bị cho việc Việt Nam gia nhập Hiệp ước Marrakesh về tạo điều kiện cho người khiếm thị, người khuyết tật về thị giác và người khuyết tật khác không có khả năng đọc tiếp cận với các tác phẩm đã công bố, bổ sung quy định ngoại lệ quyền tác giả đối với người khuyết tật, người nuôi dưỡng, chăm sóc cho người khuyết tật, tổ chức đáp ứng điều kiện theo quy định của Chính phủ được thực hiện sao chép, phân phối, biểu diễn, truyền đạt tác phẩm xuyên biên giới dưới định dạng bản sao dễ tiếp cận;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 26 (bao gồm cả sửa đổi tên Điều 26 thành “Giới hạn quyền tác giả”): Chuyển quy định hiện hành về việc sử dụng tác phẩm được định hình trên bản ghi âm, ghi hình đã công bố nhằm mục đích thương mại trong hoạt động kinh doanh, thương mại tại khoản 2 Điều 33 về điểm b khoản 1 Điều 22; bổ sung trường hợp hưởng ưu đãi đối với quyền dịch, sao chép tác phẩm theo Phụ lục Công ước Berne; bổ sung trường hợp khai thác, sử dụng tác phẩm không thể tìm được hoặc không xác định được chủ sở hữu quyền;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 32 (bao gồm cả sửa đổi tên Điều 32 thành “Các trường hợp ngoại lệ không xâm phạm quyền liên quan”): Tương tự Điều 25, sửa

đổi, bổ sung một số quy định về sử dụng cuộc biểu diễn, bản ghi âm, ghi hình, chương trình phát sóng đã công bố không phải xin phép, không phải trả tiền bản quyền trong các hoạt động giảng dạy, đưa tin thời sự, v.v. không nhằm mục đích thương mại;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 33 (bao gồm cả sửa đổi tên Điều 33 thành “Giới hạn quyền liên quan”): Tương tự Điều 26, chuyển quy định hiện hành về việc sử dụng tác phẩm được định hình trên bản ghi âm, ghi hình đã công bố nhằm mục đích thương mại trong hoạt động kinh doanh, thương mại tại khoản 2 Điều 33 về điểm b khoản 1 Điều 26; bổ sung trường hợp khai thác, sử dụng bản ghi âm, ghi hình không thể tìm được hoặc không xác định được chủ sở hữu quyền;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 60 (Tính mới của sáng chế): Bổ sung quy định về việc sử dụng đơn đăng ký sáng chế có ngày nộp đơn sớm hơn nhưng được công bố vào hoặc sau ngày nộp đơn của đơn đăng ký sáng chế nộp sau làm tài liệu đối chứng để đánh giá tính mới của đơn đăng ký sáng chế nộp sau;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 73 (Dấu hiệu không được bảo hộ với danh nghĩa nhãn hiệu): Bổ sung quy định về việc không bảo hộ làm nhãn hiệu các dấu hiệu 3 chiều là hình dạng vốn có của hàng hóa hoặc do đặc tính kỹ thuật của hàng hóa bắt buộc phải có; dấu hiệu chứa bản sao tác phẩm, trừ trường hợp được phép của chủ sở hữu tác phẩm đó;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 74 (Khả năng phân biệt của nhãn hiệu): Làm rõ thời điểm lấy đối chứng là tại thời điểm nộp đơn; làm rõ các dấu hiệu 3 chiều, các dấu hiệu là tên giống cây trồng đã hoặc đang được bảo hộ, dấu hiệu trùng hoặc tương tự đến mức gây nhầm lẫn với tên gọi, hình ảnh của nhân vật, hình tượng trong tác phẩm thuộc phạm vi bảo hộ quyền tác giả của người khác đã được biết đến một cách rộng rãi trước ngày nộp đơn sẽ bị coi là không có khả năng phân biệt; bổ sung quy định xử lý tình huống nhãn hiệu được lấy ra làm đối chứng đang có hiệu lực hoặc đã chấm dứt hiệu lực nhưng chưa quá 3 năm thì cho phép người nộp đơn đề nghị tạm dừng xử lý đơn để yêu cầu chấm dứt hoặc hủy bỏ các nhãn hiệu đối chứng này;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 75 (Tiêu chí đánh giá nhãn hiệu nổi tiếng): Sửa đổi để làm rõ việc sử dụng linh hoạt các tiêu chí đánh giá nhãn hiệu nổi tiếng;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 79 (Điều kiện chung đối với chỉ dẫn địa lý được bảo hộ): Bổ sung điều kiện bảo hộ chỉ dẫn địa lý đồng âm tại khoản 2;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 88 (Quyền đăng ký chỉ dẫn địa lý): Bổ sung quy định về quyền đăng ký chỉ dẫn địa lý của nước ngoài;

- Bổ sung Điều 89a (Kiểm soát an ninh đối với sáng chế trước khi nộp đơn đăng ký ở nước ngoài): Bổ sung quy định đối với các sáng chế thuộc các lĩnh vực kỹ thuật có tác động đến an ninh, quốc phòng được tạo ra tại Việt Nam và thuộc quyền đăng ký của cá nhân là công dân Việt Nam và thường trú tại Việt Nam hoặc của tổ chức được thành lập theo pháp luật Việt Nam, chỉ được nộp đơn đăng ký sáng chế ở nước ngoài nếu đã được nộp đơn đăng ký sáng chế tại Việt Nam;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 92 (Văn bằng bảo hộ): Bổ quy định ghi nhận tổ chức, cá nhân có quyền sử dụng chỉ dẫn địa lý trong văn bằng bảo hộ;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 95 (Chấm dứt hiệu lực văn bằng bảo hộ): Bổ sung quy định làm rõ thời điểm chấm dứt hiệu lực của văn bằng bảo hộ trong từng trường hợp;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 96 (Hủy bỏ hiệu lực văn bằng bảo hộ): Bổ sung 01 căn cứ hủy bỏ hiệu lực đối với nhãn hiệu, 06 căn cứ hủy bỏ hiệu lực đối với sáng chế;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 97 (Sửa đổi văn bằng bảo hộ): Bổ sung quy định về người có quyền yêu cầu sửa đổi văn bằng bảo hộ và thông tin được phép thay đổi, sửa chữa thiếu sót trong văn bằng bảo hộ;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 100 (Yêu cầu chung đối với đơn đăng ký sở hữu công nghiệp): Bổ sung yêu cầu nộp tài liệu thuyết minh về nguồn gen/tri thức truyền thống liên quan nguồn gen nếu sáng chế được trực tiếp tạo ra dựa trên nguồn gen đó;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 106 (Yêu cầu đối với đơn đăng ký chỉ dẫn địa lý): Bổ sung quy định về yêu cầu đối với đơn đăng ký chỉ dẫn địa lý đồng âm;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 109 (Thẩm định hình thức đơn đăng ký SHCN): Bổ sung trường hợp từ chối trong giai đoạn thẩm định hình thức nếu đơn nộp trái quy định về kiểm soát an ninh đối với sáng chế;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 110: Sửa đổi tên điều thành “Công khai đơn đăng ký nhãn hiệu, công bố đơn đăng ký sở hữu công nghiệp”; bổ sung quy định về trách nhiệm của cơ quan quản lý nhà nước về SHCN trong việc công khai đơn đăng ký nhãn hiệu ngay sau khi tiếp nhận;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 114 (Thẩm định nội dung đơn đăng ký SHCN): Bổ sung quy định cơ quan quản lý nhà nước về quyền SHCN có thể sử dụng kết quả thẩm định nội dung đơn đăng ký sáng chế trùng với sáng chế được yêu cầu bảo hộ do cơ quan sáng chế nước ngoài thực hiện trong quá trình đánh giá khả năng bảo hộ;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 117 (Từ chối cấp văn bằng bảo hộ): Bổ sung 01 căn cứ từ chối cấp đối với nhãn hiệu, 06 căn cứ từ chối cấp đối với sáng chế (tương tự như 06 căn cứ hủy bỏ hiệu lực văn bằng bảo hộ đối với sáng chế mới bổ sung); bổ sung quy định tạm dừng quy trình thẩm định đơn đơn khi: (i) người nộp đơn nộp yêu cầu chấm dứt hiệu lực hoặc hủy bỏ hiệu lực Giấy chứng nhận đăng ký nhãn hiệu theo trường hợp loại trừ được quy định tại điểm e và điểm h khoản 2 Điều 74, hoặc (ii) nhận được bản sao thông báo thụ lý vụ án của Tòa án có thẩm quyền về việc người thứ ba khởi kiện;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 118 (Cấp văn bằng bảo hộ, đăng bạ): Bổ sung quy định về việc ra thông báo kết quả thẩm định nội dung, trong đó nêu rõ dự định cấp văn bằng bảo hộ đối với toàn bộ hoặc phần đáp ứng điều kiện bảo hộ (thay vì dự định từ chối cấp văn bằng bảo hộ trước đây) và ấn định thời hạn để người nộp đơn nộp phí, lệ phí hoặc có ý kiến phản đối về kết quả thẩm định nội dung;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 123 (Quyền của chủ sở hữu đối tượng SHCN): Sửa đổi, làm rõ quy định tổ chức, cá nhân được trao quyền sử dụng, tổ chức được trao quyền quản lý chỉ dẫn địa lý có quyền ngăn cấm người khác sử dụng chỉ dẫn địa lý đó;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 157 (Tổ chức, cá nhân được bảo hộ quyền đối với giống cây trồng): Làm rõ các tổ chức nước ngoài, cá nhân nước ngoài được bảo hộ quyền đối với giống cây trồng;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 163 (Tên của giống cây trồng): Bổ sung quy định nếu tên giống cây trồng không phù hợp, cơ quan quản lý nhà nước về quyền đối với giống cây trồng từ chối tên đó và yêu cầu người đăng ký đề xuất tên khác trong thời hạn ba mươi ngày, kể từ ngày ban hành thông báo. Cơ quan quản lý nhà nước về quyền đối với giống cây trồng ghi nhận tên chính thức của giống cây trồng từ thời điểm cấp Bằng bảo hộ giống cây trồng.

đ) Chính sách 5: Tăng cường hiệu quả hoạt động hỗ trợ về SHTT, cụ thể:

- Sửa đổi, bổ sung Điều 56 (Tổ chức đại diện tập thể quyền tác giả, quyền liên quan): Quy định làm rõ nguyên tắc tổ chức, hoạt động, quyền và nghĩa vụ của tổ chức đại diện tập thể quyền tác giả, quyền liên quan theo thông lệ quốc tế như xây dựng các danh mục tác phẩm, tác giả..., xây dựng biểu mức và phương thức thanh toán tiền bản quyền, việc thu, phân chia tiền bản quyền, hoạt động báo cáo, hợp tác quốc tế, thiết lập cơ cấu tổ chức...; luật hóa quy định trường hợp thỏa thuận để một tổ chức thay mặt đàm phán cấp phép sử dụng, thu và phân chia tiền bản quyền; bổ sung quy định trường hợp không tìm thấy hoặc không liên lạc được với tác giả, chủ sở hữu quyền đã ủy quyền để phân chia tiền bản quyền sau thời gian tìm kiếm theo quy định;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 153 (Trách nhiệm của đại diện SHCN): Bỏ trách nhiệm thông báo các khoản và mức phí dịch vụ, chỉ cần thông báo khoản phí, lệ phí theo quy định của Nhà nước;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 154 (Điều kiện kinh doanh dịch vụ đại diện SHCN): Sửa đổi quy định cho phép doanh nghiệp, hợp tác xã, tổ chức hành nghề luật sư (trừ tổ chức hành nghề luật sư nước ngoài), tổ chức dịch vụ KH&CN được thành lập và hoạt động theo quy định của pháp luật chỉ cần có ít nhất 01 cá nhân có Chứng chỉ hành nghề (không cần phải là người đứng đầu hoặc được người đứng đầu ủy quyền như pháp luật hiện hành);

- Sửa đổi, bổ sung Điều 155 (Điều kiện hành nghề dịch vụ đại diện SHCN): Phân loại lĩnh vực và điều kiện cấp chứng chỉ hành nghề dịch vụ đại diện SHCN thành lĩnh vực 1 (bao gồm nhãn hiệu, chỉ dẫn địa lý, tên thương mại, cạnh tranh không lành mạnh, bí mật kinh doanh) và lĩnh vực 2 (bao gồm sáng chế, kiểu dáng công nghiệp, thiết kế bố trí) với các điều kiện khác nhau, đồng thời bổ sung quy định về việc công dân Việt Nam là luật sư được phép hành nghề theo quy định của Luật Luật sư năm 2006 và thường trú tại Việt Nam thì được cấp Chứng chỉ hành nghề dịch vụ đại diện SHCN trong lĩnh vực 1 nếu đã tốt nghiệp khóa đào tạo pháp luật về sở hữu công nghiệp được cơ quan có thẩm quyền công nhận (không yêu cầu phải qua kỳ kiểm tra nghiệp vụ);

- Sửa đổi, bổ sung Điều 156 (Ghi nhận, xóa tên tổ chức dịch vụ đại diện SHCN, thu hồi chứng chỉ hành nghề dịch vụ đại diện SHCN): Bổ sung quy định về việc thu hồi Chứng chỉ hành nghề dịch vụ đại diện SHCN đối với cá nhân nếu không đáp ứng điều kiện hành nghề tại Điều 155;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 165 (Đại diện quyền đối với giống cây trồng): Sửa đổi quy định cho phép doanh nghiệp, hợp tác xã, tổ chức hành nghề luật sư (trừ tổ chức hành nghề luật sư nước ngoài), tổ chức dịch vụ KH&CN được thành lập và hoạt động theo quy định của pháp luật chỉ cần có ít nhất 01 cá nhân có Chứng chỉ hành nghề (không cần phải là người đứng đầu hoặc được người đứng đầu ủy quyền như pháp luật hiện hành); làm rõ trách nhiệm của tổ chức dịch vụ đại diện quyền đối với giống cây trồng;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 201 (Giám định về SHTT): Bổ sung lời văn để làm rõ sự phân định giữa giám định tư pháp về SHTT (theo pháp luật về giám định tư pháp) và giám định SHTT; sửa đổi quy định về điều kiện hoạt động giám định là chỉ cần có ít nhất 01 cá nhân có Thẻ giám định viên (không cần phải là người đứng đầu hoặc được người đứng đầu ủy quyền); bổ sung nguyên tắc thực hiện giám định và giá trị pháp lý của kết luận giám định.

e) Chính sách 6: Nâng cao hiệu quả của hoạt động bảo vệ quyền SHTT, cụ thể:

- Sửa đổi, bổ sung Điều 28 (Hành vi xâm phạm quyền tác giả): Sửa đổi, bổ sung quy định hành vi xâm phạm theo các quyền quy định tại các Điều 19, 20, 25, 26 của Luật này và các hành vi xâm phạm khác liên quan tới biện pháp công nghệ bảo vệ quyền, thông tin quản lý quyền, trách nhiệm của các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ trung gian;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 35 (Hành vi xâm phạm quyền liên quan): Tương tự Điều 28, sửa đổi, bổ sung quy định hành vi xâm phạm theo các quyền liên quan quy định tại các Điều 29, 30, 31, 32, 33 của Luật này và các hành vi xâm phạm khác liên quan đến biện pháp công nghệ bảo vệ quyền, thông tin quản lý quyền, trách nhiệm của các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ trung gian;

- Sửa đổi, bổ sung một số điểm, khoản của Điều 198 (Quyền tự bảo vệ): Bổ sung quy định nội dung liên quan đến biện pháp công nghệ bảo vệ quyền và thông tin quản lý quyền, yêu cầu gỡ và xóa bỏ nội dung vi phạm trên môi trường mạng viễn thông và mạng Internet; luật hóa quy định về ủy quyền áp dụng các biện pháp tự bảo vệ; bổ sung quy định quyền yêu cầu xử lý hành vi xâm phạm quyền nhân thân của tổ chức, cá nhân được thừa kế quyền tác giả, quyền của người biểu diễn;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 212 (Hành vi xâm phạm quyền SHTT bị xử lý hình sự): Bổ sung quy định pháp nhân thương mại cũng có thể bị xử lý hình sự để phù hợp với Bộ luật Hình sự;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 213 (Hàng hóa giả mạo về SHTT): Sửa đổi, bổ sung khái niệm hàng hóa giả mạo nhãn hiệu, giả mạo chỉ dẫn địa lý;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 214 (Các hình thức xử phạt vi phạm hành chính và biện pháp khắc phục hậu quả): Xóa bỏ các quy định để dẫn chiếu về pháp luật xử lý vi phạm hành chính, chỉ giữ lại biện pháp khắc phục hậu quả đặc thù trong lĩnh vực SHTT (phân phối không nhằm mục đích thương mại);

- Bãi bỏ Điều 215 (Các biện pháp ngăn chặn và bảo đảm xử phạt hành chính) do các biện pháp này đã được quy định trong pháp luật về xử phạt vi phạm hành chính.

g) Chính sách 7: Bảo đảm thi hành đầy đủ và nghiêm túc các cam kết quốc tế của Việt Nam về bảo hộ SHTT trong quá trình hội nhập, cụ thể:

- Sửa đổi, bổ sung Điều 4 (Giải thích từ ngữ): Sửa đổi khái niệm “kiểu dáng công nghiệp” để phù hợp với cam kết tại Điều 12.35 Hiệp định EVFTA;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 72 (Điều kiện chung đối với nhãn hiệu được bảo hộ): Bổ sung quy định cho phép bảo hộ dấu hiệu âm thanh làm nhãn hiệu nếu thể hiện được dưới dạng đồ họa để phù hợp với cam kết tại Điều 18.18 Hiệp định CPTPP;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 73 (Dấu hiệu không được bảo hộ với danh nghĩa nhãn hiệu): bổ sung các dấu hiệu âm thanh không được bảo hộ làm nhãn hiệu bao gồm quốc ca, quốc tế ca để phù hợp với cam kết tại Điều 18.18 Hiệp định CPTPP;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 105 (Yêu cầu đối với đơn đăng ký nhãn hiệu): Bổ sung quy định mẫu nhãn hiệu âm thanh là tệp âm thanh và bản thể hiện dưới dạng đồ họa của âm thanh để phù hợp với cam kết tại Điều 18.18 Hiệp định CPTPP;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 93 (Hiệu lực văn bằng bảo hộ): Bổ sung quy định về thời điểm hiệu lực của đăng ký quốc tế nhãn hiệu theo Hệ thống Madrid, đăng ký quốc tế kiểu dáng công nghiệp theo Thỏa ước La Hay;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 95 (Chấm dứt hiệu lực văn bằng bảo hộ): Bổ sung 02 căn cứ chấm dứt hiệu lực nhãn hiệu (làm cho người tiêu dùng hiểu sai lệch về bản chất, chất lượng hoặc nguồn gốc địa lý của hàng hóa hoặc dịch vụ; trở thành tên gọi thông thường của hàng hoá, dịch vụ), 01 căn cứ chấm dứt hiệu lực chỉ dẫn địa lý (không còn được bảo hộ tại nước xuất xứ) để phù hợp với cam kết tại Điều

12.22, 12.27 Hiệp định EVFTA;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 110 (Công khai đơn đăng ký nhãn hiệu, công bố đơn đăng ký sở hữu công nghiệp): Bổ sung quy định cho phép người nộp đơn yêu cầu trì hoãn công bố đơn kiểu dáng công nghiệp để phù hợp với Thỏa ước La Hay;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 121 (Chủ sở hữu đối tượng sở hữu công nghiệp): Bổ sung quy định xác định chủ sở hữu kiểu dáng công nghiệp là tổ chức, cá nhân có kiểu dáng công nghiệp đăng ký quốc tế được công nhận để phù hợp với Thỏa ước La Hay;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 124 (Sử dụng đối tượng sở hữu công nghiệp): Sửa đổi, bổ sung quy định tại khoản 5 về việc sử dụng nhãn hiệu bao gồm cả các hành vi “bán, trưng bày để bán, vận chuyển” để phù hợp với cam kết tại Điều 18.77.2 Hiệp định CPTPP;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 128 (Nghĩa vụ bảo hộ dữ liệu thử nghiệm): Bổ sung khoản 3 quy định liên quan đến nghĩa vụ bảo đảm cơ hội cho chủ sở hữu thực thi quyền đối với sáng chế để phù hợp với cam kết tại Điều 18.53 Hiệp định CPTPP; bổ sung khoản 4 quy định bảo hộ dữ liệu thử nghiệm nông hóa phẩm với thời hạn bảo hộ độc quyền 10 năm tính từ ngày người nộp đơn được cấp phép để phù hợp với cam kết tại Điều 18.47 Hiệp định CPTPP;

- Bổ sung Điều 131a (Đền bù cho chủ sở hữu sáng chế vì sự chậm trễ trong việc cấp phép lưu hành được phẩm): Bổ sung quy định chủ bằng độc quyền sáng chế sẽ không phải nộp phí sử dụng văn bằng bảo hộ cho khoảng thời gian bị chậm nếu nộp văn bản xác nhận của cơ quan cấp phép lưu hành được phẩm về việc thủ tục cấp phép được phẩm đã bị chậm để phù hợp với cam kết tại Điều 12.41 Hiệp định EVFTA;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 145 (Căn cứ bắt buộc chuyển giao quyền sử dụng sáng chế): Bổ sung quy định bắt buộc chuyển giao quyền sử dụng sáng chế để xuất khẩu để phù hợp với quy định của Nghị định thư sửa đổi Hiệp định TRIPS;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 146 (Điều kiện hạn chế quyền sử dụng sáng chế được chuyển giao theo quyết định bắt buộc): Bổ sung quy định người được chuyển giao quyền sử dụng không phải trả khoản tiền đền bù đối với sáng chế được chuyển giao theo quyết định bắt buộc để nhập khẩu được phẩm nếu khoản tiền này đã được trả tại nước xuất khẩu để phù hợp với quy định của Nghị định thư sửa đổi Hiệp định TRIPS;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 158 (Điều kiện chung đối với giống cây trồng được bảo hộ): Bổ quy định giống cây trồng được bảo hộ phải thuộc Danh mục loài cây trồng được Nhà nước bảo hộ do Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn ban hành để phù hợp với quy định của Công ước UPOV;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 163 (Tên của giống cây trồng): Sửa đổi, bổ sung quy định về tên của giống cây trồng không được coi là phù hợp nếu gây hiểu nhầm về giá trị của giống đó để phù hợp với quy định của Công ước UPOV;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 176 (Thẩm định hình thức đơn đăng ký bảo hộ: Xóa bỏ quy định đơn bị coi là không hợp lệ nếu giống cây trồng nêu trong đơn không thuộc loài cây trồng có tên trong Danh mục loài cây trồng được bảo hộ để phù hợp với quy định của Công ước UPOV;

- Bổ sung Điều 198a (Giả định về quyền tác giả, quyền liên quan): quy định rõ trường hợp được coi là chủ thể quyền đối với tác phẩm, cuộc biểu diễn, bản ghi âm, ghi hình, tổ chức phát sóng; luật hóa quy định làm rõ về nêu tên theo cách thông thường để phù hợp với cam kết tại Điều 18.72 Hiệp định CPTPP và Điều 12.54 Hiệp định EVFTA;

- Bổ sung Điều 198b (Trách nhiệm pháp lý về quyền tác giả, quyền liên quan đối với doanh nghiệp cung cấp dịch vụ trung gian): Bổ sung quy định giải thích về doanh nghiệp cung cấp dịch vụ trung gian, quy định rõ các trường hợp miễn trừ trách nhiệm pháp lý đối với hành vi xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan; quy định trách nhiệm của doanh nghiệp này trong thực thi các biện pháp bảo vệ quyền tác giả, quyền liên quan để phù hợp với cam kết tại Điều 12.55 Hiệp định EVFTA;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 216 (Biện pháp kiểm soát hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu liên quan đến SHTT): Bổ sung quy định cơ quan hải quan chủ động tạm dừng làm thủ tục hải quan nếu trong quá trình thực hiện kiểm tra, giám sát và kiểm soát phát hiện căn cứ rõ ràng để nghi ngờ hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu là hàng giả mạo về SHTT để phù hợp với cam kết tại Điều 18.76.5 Hiệp định CPTPP;

- Sửa đổi, bổ sung Điều 218 (Thủ tục áp dụng biện pháp tạm dừng làm thủ tục hải quan): Bổ sung trách nhiệm của cơ quan hải quan nếu chủ động tạm dừng làm thủ tục hải quan để phù hợp với cam kết tại Điều 18.76.5 Hiệp định CPTPP.

IV. CÁC ĐIỀU KIỆN BẢO ĐẢM THỰC HIỆN LUẬT

Sau khi Luật được Quốc hội thông qua, một số hoạt động chủ yếu đang và sẽ được triển khai, cụ thể: Xây dựng các văn bản quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành Luật (bao gồm sửa đổi, bổ sung, thay thế các văn bản hiện hành), các hoạt động phổ biến nội dung của Luật (in ấn tài liệu phổ biến, đăng bài trên các phương tiện thông tin đại chúng, tổ chức hội thảo, tập huấn để phổ biến những nội dung mới của Luật..); triển khai thi hành Luật và theo dõi, sơ kết, tổng kết, đánh giá tình hình thực thi Luật theo thời gian định kỳ hoặc đột xuất; đào tạo, nâng cao năng lực cho đội ngũ thẩm phán, kiểm sát viên, v.v.

Các hoạt động trên được bố trí từ nguồn kinh phí chi thường xuyên từ ngân sách nhà nước của cơ quan quản lý nhà nước tương ứng, đồng thời huy động sự tham gia, đóng góp hợp pháp từ các nhà tài trợ trong và ngoài nước. Bên cạnh đó, việc sửa đổi, bổ sung một số nội dung của Luật cũng gia tăng thêm một số nhiệm vụ mới cho các cơ quan chuyên môn (thẩm định nhãn hiệu âm thanh; công khai đơn sau khi tiếp nhận; phối hợp xử lý các hành vi xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan trên môi trường số ...). Vì vậy, cần thiết bố trí nguồn kinh phí hợp lý, tập trung nguồn lực (nhân lực, cơ sở vật chất...), đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác quản lý và thực thi pháp luật.

V. DỰ BÁO TÁC ĐỘNG CHÍNH SÁCH CỦA LUẬT ĐẾN NGƯỜI DÂN VÀ XÃ HỘI

1. Chính sách về bảo đảm quy định rõ về tác giả, chủ sở hữu quyền tác giả, người biểu diễn, chủ sở hữu quyền liên quan trong các trường hợp chuyển nhượng, chuyển giao quyền tác giả, quyền liên quan

- Đối với cơ quan quản lý nhà nước: Bảo đảm cơ sở pháp lý phù hợp với các quy định pháp lý hiện hành và các cam kết quốc tế, góp phần thực hiện mục tiêu phục vụ nhân dân. Tăng hiệu lực, hiệu quả của công tác quản lý và thực thi về quyền tác giả, quyền liên quan. Các cơ quan vẫn thực hiện việc quản lý và thực thi theo chức năng, nhiệm vụ.

- Đối với tổ chức, cá nhân: Các nhà sáng tạo, nhà đầu tư, nhà sản xuất bản ghi âm, ghi hình, người biểu diễn được bảo vệ hiệu quả hơn, minh bạch, công khai, bình đẳng và chính xác; củng cố niềm tin của xã hội vào tính nghiêm minh của pháp luật, vào môi trường đầu tư, kinh doanh; tăng hiệu quả vận hành của thị trường văn hoá. Tổ chức, doanh nghiệp có cơ sở pháp lý để thỏa thuận, ký kết với tác giả, chủ sở hữu quyền tác giả, chủ sở hữu quyền liên quan khi khai thác, sử

dụng tác phẩm. Người dân thu được lợi ích từ việc tiếp cận và thụ hưởng các sản phẩm, dịch vụ văn hoá có giá trị nghệ thuật, tư tưởng.

2. Chính sách về khuyến khích tạo ra, khai thác và phổ biến sáng chế, kiểu dáng công nghiệp, thiết kế bố trí, giống cây trồng tạo ra từ ngân sách Nhà nước

- Đối với tổ chức chủ trì nhiệm vụ KH&CN từ ngân sách nhà nước: Việc được trao quyền tương đương với quyền của chủ sở hữu một cách tự động và không bồi hoàn, bao gồm quyền sử dụng và cho phép sử dụng, quyền ngăn cấm người khác sử dụng và quyền chuyển nhượng quyền sở hữu (có điều kiện), tổ chức chủ trì sẽ có thể chủ động và có động lực trong việc khai thác thương mại các sáng chế do Nhà nước đầu tư.

- Đối với người dân: Thêm cơ hội thụ hưởng thành quả công nghệ là kết quả thực hiện nhiệm vụ KH&CN do Nhà nước đầu tư.

3. Chính sách về tạo thuận lợi cho quá trình thực hiện thủ tục đăng ký quyền tác giả, quyền liên quan, thủ tục xác lập quyền SHCN

- Lĩnh vực quyền tác giả, quyền liên quan:

+ Đối với cơ quan quản lý nhà nước: Bảo đảm cơ sở pháp lý phù hợp với các quy định pháp lý hiện hành và các cam kết quốc tế, góp phần thực hiện mục tiêu phục vụ nhân dân, hướng đến cải cách, đơn giản hóa thủ tục hành chính. Đòi hỏi sự đầu tư về cơ sở vật chất, kỹ thuật, nhân lực, ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý, thực thi hoạt động đăng ký quyền tác giả, quyền liên quan để thực hiện mục tiêu trên, đặc biệt là đối với hoạt động xem xét, giải quyết hồ sơ trực tuyến.

+ Đối với tổ chức, cá nhân: Được tạo điều kiện thuận lợi hơn khi thực hiện thủ tục đăng ký quyền tác giả, quyền liên quan như quy định về nộp hồ sơ trực tuyến, quy định rõ ràng, cụ thể hơn về thành phần hồ sơ, trường hợp từ chối cấp phải trả lời bằng văn bản và nêu rõ lý do.

+ Người dân: Dễ dàng tiếp cận được các thông tin về tác giả, tác phẩm, chủ sở hữu đăng ký quyền tác giả, quyền liên quan đã đăng ký.

- Lĩnh vực SHCN:

+ Giảm chi phí/thời gian cho người nộp đơn đăng ký kiểu dáng công nghiệp trong việc chuẩn bị hồ sơ tài liệu nộp đơn;

+ Đối với quy định cho phép trì hoãn công bố đơn kiểu dáng công nghiệp: Mặt tích cực là quy định này mang lại khả năng thu lợi nhuận nhiều hơn do tính cạnh tranh của sản phẩm kiểu dáng công nghiệp cao hơn do giữ được bí mật về kiểu dáng trước khi đưa sản phẩm ra thị trường; mặt tiêu cực là tổ chức, cá nhân do không được tiếp cận thiết kế kiểu dáng công nghiệp mới của sản phẩm, dẫn tới có thể lãng phí do tạo các sản phẩm trùng lặp với kiểu dáng công nghiệp được yêu cầu bảo hộ;

+ Văn bằng bảo hộ có thể được cấp sớm hơn do rút ngắn thời gian nhận và xử lý ý kiến người thứ ba phù hợp với quy trình thẩm định của từng đối tượng SHCN;

4. Chính sách về bảo đảm mức độ thỏa đáng và cân bằng trong bảo hộ quyền SHTT

- Lĩnh vực quyền tác giả, quyền liên quan:

+ Đối với cơ quan quản lý nhà nước: Bảo đảm cơ sở pháp lý phù hợp với các quy định pháp lý hiện hành và các cam kết quốc tế, góp phần thực hiện mục tiêu phục vụ nhân dân. Tăng hiệu lực, hiệu quả của công tác quản lý và thực thi về quyền tác giả, quyền liên quan.

+ Đối với tổ chức, cá nhân: Bảo vệ có hiệu quả các quyền và lợi ích hợp pháp của các đối tượng khác nhau trong xã hội: Các nhà sáng tạo, nhà đầu tư, nhà sản xuất, người biểu diễn được bảo vệ quyền ở mức độ thỏa đáng và cân bằng; Tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp khai thác, sử dụng quyền tác giả, quyền liên quan được tạo điều kiện thuận lợi để thực hiện quy định pháp luật về quyền tác giả, quyền liên quan; Người dân được bảo đảm quyền tiếp cận và thụ hưởng các sản phẩm, dịch vụ văn hoá có giá trị nghệ thuật, tư tưởng; củng cố niềm tin của xã hội vào tính nghiêm minh của pháp luật, vào môi trường đầu tư, kinh doanh; tăng hiệu quả vận hành của thị trường văn hoá.

- Lĩnh vực sở hữu công nghiệp:

Thụ hưởng cơ chế bảo hộ minh bạch hơn, công bằng hơn giữa quyền của chủ thể quyền và quyền của công chúng.

Tổ chức, cá nhân sản xuất kinh doanh có thể tự do tiếp cận công nghệ liên quan đến Bằng độc quyền sáng chế bị hủy bỏ, công chúng có cơ hội tiếp cận sản phẩm được sản xuất theo sáng chế với giá thành rẻ hơn vì không có độc quyền đối với việc sử dụng sáng chế trên thị trường.

Bảo đảm quyền của các cộng đồng nắm giữ tri thức truyền thống không bị đánh cắp.

Các doanh nghiệp sản xuất được phẩm theo quyết định bắt buộc chuyển giao quyền sử dụng sáng chế ở chừng mực nào đó có thể mở rộng sản xuất và gia tăng lợi nhuận.

Tuy nhiên, do có thêm nhiều căn cứ hủy bỏ, các chủ Bằng độc quyền sáng chế và tổ chức, cá nhân yêu cầu hủy bỏ Bằng độc quyền sáng chế có thể phát sinh thêm chi phí trong quá trình theo đuổi vụ việc hủy bỏ hiệu lực Bằng độc quyền sáng chế (chi phí thuê luật sư tư vấn, chi phí trưng cầu giám định, ý kiến chuyên gia...).

5. Chính sách về tăng cường hiệu quả hoạt động hỗ trợ về SHTT

- Lĩnh vực quyền tác giả, quyền liên quan:

+ Đối với cơ quan quản lý nhà nước: Bảo đảm cơ sở pháp lý phù hợp với các quy định pháp lý hiện hành và các cam kết quốc tế, góp phần thực hiện mục tiêu phục vụ nhân dân. Tăng cường công tác quản lý, giám sát của cơ quan nhà nước, hướng tới minh bạch, hiệu quả trong hoạt động đại diện tập thể quyền tác giả, quyền liên quan.

+ Đối với tổ chức, cá nhân: Có quyền lựa chọn và giám sát khi ủy thác quyền tác giả, quyền liên quan cho các tổ chức đại diện tập thể quyền tác giả, quyền liên quan, hướng tới minh bạch, hiệu quả trong hoạt động đại diện tập thể quyền tác giả, quyền liên quan. Đối với tổ chức, doanh nghiệp: Thuận lợi khi thực hiện thỏa thuận với tổ chức đại diện tập thể quyền tác giả, quyền liên quan. Đối với người dân: Được hưởng lợi từ việc ủy quyền, khai thác, sử dụng tài sản quyền tác giả, quyền liên quan.

+ Lĩnh vực sở hữu công nghiệp:

- Đối với các tổ chức, cá nhân sử dụng dịch vụ đại diện SHCN/giám định SHTT: Không phát sinh thêm chi phí, thêm vào đó có nhiều lựa chọn về nơi cung cấp dịch vụ vì số lượng các tổ chức dịch vụ đại diện sáng chế và nhãn hiệu có thể sẽ tăng thêm nhiều hơn khi lượng cá nhân được cấp chứng chỉ hành nghề gia tăng, từ đó tổ chức, cá nhân sử dụng các dịch vụ này có thể được hưởng mức phí dịch vụ rẻ hơn do gia tăng tính cạnh tranh trong lĩnh vực này.

- Đối với tổ chức, cá nhân cung cấp dịch vụ đại diện SHCN/giám định SHTT: Phân định rõ ràng phạm vi hoạt động của tổ chức dịch vụ đại diện SHCN; số

lượng tổ chức, cá nhân được phép hành nghề sẽ gia tăng, nhất là điều kiện cấp thẻ cho các luật sư được phép hành nghề theo Luật Luật sư đã được giảm nhẹ.

6. Chính sách về nâng cao hiệu quả của hoạt động bảo vệ quyền SHTT

- Đối với cơ quan quản lý nhà nước: Giải quyết các bất cập trong thực tiễn bảo vệ quyền tác giả, quyền liên quan. Bảo đảm cơ sở pháp lý phù hợp, hiệu quả cho công tác quản lý và thực thi quyền tác giả, quyền liên quan, đặc biệt trên môi trường mạng. Tăng cường phối hợp, thông tin giữa các cơ quan nhà nước có thẩm quyền.

- Đối với tổ chức, cá nhân: Quyền SHTT được bảo hộ đầy đủ và hiệu quả, kể cả trên môi trường thực và môi trường kỹ thuật số; Xác định rõ ràng, cụ thể hơn các hành vi xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan, được lựa chọn áp dụng các biện pháp để bảo vệ hiệu quả hơn quyền của mình, chủ động và kịp thời hơn trong việc phát hiện, yêu cầu xử lý hành vi xâm phạm quyền liên quan đến các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ trung gian.

7. Chính sách về bảo đảm thi hành đầy đủ và nghiêm túc các cam kết quốc tế của Việt Nam về bảo hộ SHTT trong quá trình hội nhập

- Đối với cơ quan quản lý nhà nước: Bảo đảm thi hành được cam kết quốc tế, áp dụng được các thông lệ tốt của quốc tế.

- Đối với tổ chức, cá nhân: Quyền tác giả, quyền liên quan, quyền thụ hưởng và tiếp cận các giá trị văn hóa của tổ chức, cá nhân được bảo vệ tốt hơn, tương thích và đáp ứng nhu cầu hội nhập quốc tế.

- Đối với các tổ chức, cá nhân là chủ sở hữu sáng chế: Được đền bù thỏa đáng cho việc chậm trễ cấp lưu hành tại cơ quan quản lý được, bảo đảm hơn lợi ích của họ trong việc khai thác sáng chế.

- Đối với tổ chức, cá nhân có nhu cầu bảo hộ SHTT: Nhu cầu bảo hộ và thực thi quyền được đáp ứng. Tuy nhiên, việc chủ động áp dụng biện pháp dừng thông quan hàng hóa xuất khẩu nghi ngờ xâm phạm quyền đối với nhãn hiệu, chỉ dẫn địa lý và sao chép lậu cũng có thể ảnh hưởng đến hoạt động của một số doanh nghiệp sản xuất hàng hóa xuất khẩu, đặc biệt sản xuất theo đơn đặt hàng mà không chú ý đến vấn đề quyền SHTT.

- Việc bỏ quy định ghi nhận tổ chức, cá nhân sử dụng chỉ dẫn địa lý trong văn bằng bảo hộ giải quyết được bất cập trong thực tiễn, thuận lợi cho tổ chức quản lý chủ động quyền trong cấp phép sử dụng chỉ dẫn địa lý.

- Đối với công chúng: Có khả năng phải trả giá cao hơn cho các sản phẩm

nông nghiệp đưa ra thị trường do giá vật tư nông nghiệp có thể tăng do tác động của việc bảo hộ dữ liệu thử nghiệm với mức độ rộng hơn và thời hạn dài hơn.

VI. TRIỂN KHAI HOẠT ĐỘNG THI HÀNH LUẬT

1. Công tác ban hành văn bản hướng dẫn

Để triển khai, xây dựng các văn bản quy định chi tiết hoặc hướng dẫn thi hành Luật SHTT, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Danh mục và phân công cơ quan chủ trì soạn thảo văn bản quy định chi tiết thi hành các luật, nghị quyết được Quốc hội khóa XV thông qua tại Kỳ họp thứ 3 (ban hành kèm theo Quyết định số 917/QĐ-TTg ngày 01/8/2022). Hiện nay, Bộ KH&CN, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phối hợp cùng các bộ, ngành liên quan đang khẩn trương xây dựng để kịp thời ban hành cùng thời điểm có hiệu lực của Luật SHTT theo đúng quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật. Cụ thể như sau:

1.1. Lĩnh vực quyền tác giả, quyền liên quan

- Nghị định quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Sở hữu trí tuệ về quyền tác giả, quyền liên quan (Nghị định số 22/2018/NĐ-CP ngày 23/02/2018 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Sở hữu trí tuệ năm 2005 và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Sở hữu trí tuệ năm 2009 về quyền tác giả, quyền liên quan);

- Thông tư quy định các biểu mẫu trong hoạt động đăng ký quyền tác giả, đăng ký quyền liên quan (Thông tư số 08/2016/TT-BVHTTDL ngày 02/7/2016 của Bộ trưởng Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch quy định các biểu mẫu trong hoạt động đăng ký quyền tác giả, quyền liên quan).

1.2. Lĩnh vực quyền SHCN:

- Nghị định quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Sở hữu trí tuệ về sở hữu công nghiệp, bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ và quản lý nhà nước về sở hữu trí tuệ (thay thế Nghị định số 103/2006/NĐ-CP ngày 22/9/2006 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Sở hữu trí tuệ về SHCN, được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định số 122/2010/NĐ-CP ngày 31/12/2010 và Nghị định số 105/2006/NĐ-CP ngày 22/9/2006 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Sở hữu trí tuệ về bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ và quản lý nhà nước về sở hữu trí tuệ, được sửa

đổi, bổ sung bởi Nghị định số 119/2010/NĐ-CP ngày 30/12/2010 và Nghị định số 154/2018/NĐ-CP ngày 09/11/2018;

- Thông tư sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 01/2007/TT-BKHCN ngày 14/02/2007 của Bộ trưởng Bộ KH&CN hướng dẫn thi hành Nghị định số 103/2006/NĐ-CP, được sửa đổi, bổ sung tại Thông tư số 13/2010/TT-BKHCN ngày 30/7/2010, Thông tư số 18/2011/TT-BKHCN ngày 22/7/2011, Thông tư số 05/2013/TT-BKHCN ngày 20/02/2013 và Thông tư số 16/2016/TT-BKHCN ngày 30/6/2016.

1.3. Lĩnh vực giống cây trồng

Nghị định quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Sở hữu trí tuệ về quyền đối với giống cây trồng (Nghị định số 88/2010/NĐ-CP ngày 16/8/2010 của Chính phủ quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Sở hữu trí tuệ và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Sở hữu trí tuệ về quyền đối với giống cây trồng, được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định số 98/2011/NĐ-CP ngày 26/10/2011).

2. Công tác tổ chức quán triệt, phổ biến cho cán bộ, công chức, viên chức, Nhân dân

Để triển khai Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật SHTT năm 2022, đề nghị các đơn vị, địa phương xây dựng kế hoạch tổ chức quán triệt, phổ biến, tập trung vào các hoạt động cụ thể như: in ấn tài liệu phổ biến, đăng bài trên các phương tiện thông tin đại chúng, tổ chức hội thảo, tập huấn để phổ biến những nội dung mới của Luật theo các hình thức phù hợp với từng nhóm đối tượng./.